

Марія Зою

СТРІМКА МОЯ
ВУЛИЦЯ

Марія Голод
СТРІМКА МОЯ ВУЛИЦЯ

МОЇМ НАД УСЕ ДОРОГИМ ДІТЯМ

П Р И С В Я Ч У Ю

МОЯ ЩИРА ПОДЯКА

**Маєстрові Едвардові Козакові
за виготовлення обкладинки й рисунків у тексті,
д-р Олександрі Копач, Стефанії Гурко, Лідії Сеньків —
за читання рукопису, поради й завваги,
мгр Володимирові Кузеві за проведення коректи.**

**Без їхньої дружньої помочі
заледве чи ця книжка була б появилася.**

Марія Голод

МАРІЯ ГОЛОД

СТРІМКА МОЯ ВУЛИЦЯ

ПОЕЗІЇ

diasporiana.org.ua

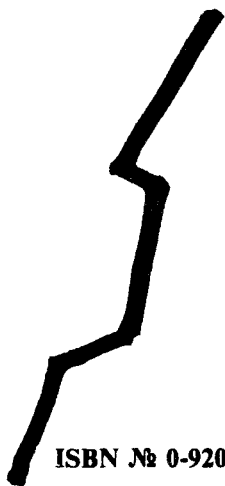
Об'єднання

Українських Письменників "Слово"

Торонто

1988

Обкладинка і рисунки в тексті: ЕДВАРД КОЗАК

MARIA HOLOD
STRIMKA MOIA VULYTSIA
(So steep my street)

Slovo — Toronto 1988

ISBN № 0-920365-50-7¹

Набрано і надруковано у Видавництві “Новий Шлях”

Published by the New Pathway Publishers Limited
297 College Street, Toronto, Ontario, Canada
M5T 1S2

ЯК НАРОДИЛАСЯ ПІСНЯ

ЯК НАРОДИЛАСЯ ПІСНЯ...

Десь поміж зорями
народилася пісня.
Іскрами метеорів
вдарила об землю,
здрігнулись скелі
луною звуків,
дзвонили дерева,
тремтіли листки.
Квіти схопили
пісню у келихи:
Пийте зоряне вино,
хмеліться і співайте!

ВЕРЕСНЕВА ЗУСТРІЧ

**Задержати б листя
на осінніх деревах,
щоб не злітало
сухим дощем.**

**Хай іще висить
ілюзія повноти,
як вже не зеленіє
молода буйність.**

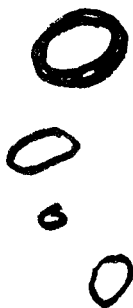
**Не роніть листу,
дерева,
не роніть,
не міняйте теплого лісу
в холод осені,
у самоту зими.**

БРУНЬКУЮТЬ ДНІ...

**Брунькують дні бурхливою порою,
до кленів приглядається весна.
Замріялися гілки березові,
замріялась із ними я.**

**Якісь то думи молодечі
проймають все моє єство.
Похилені простую плечі,
готуючись на торжество
весни веселого кохання
з деревами, з пташками у льоту,
з вагітним теплими дощами небом,
із громами, націленими в наготу
землі, що вся спустошена морозом,
готується до нового буяння.**

КРІЗЬ ХМАРИ...

**Крізь хмари заспаних повік
пробилось світло.
Краще було би
ще снити про уявний світ,
як пробудитися
до порожнечі ранку.
Чи день це, чи не день,
а днем здається.
День, як всі інші дні —
ранок, полудне, вечір.
Найгірший ранок
безмовний, безрозмовний.
Ні рівноваги, ні відваги,
аби проскочити
отруйну глухоту...
Аж гомін дня
засклепить жалю щілини
вощиною будення.
Полудне,
вечір,
сон...**

ЗОЛОТИЙ ДОЩ

В садку осталося щось із соняшної зливи,
що день увесь шаліла весняним промінням.
Розкішний кущ золото-жовтим квіттям
аж до землі зігнувся обважніло,
чи у поклоні може, чи з надміру краси.
Сьогодні вже суцільна соняшна жовтінь
прозябла скрізь зеленим свіжим листом,
та кущ здається ще надмірно золотий.
Недаром хтось назвав оцей дарунок сонця:
Золотий дощ.

ПРИЗНАЧЕНА ДОЛЯ?

*Кожний долю комусь іншому важить,
держить щастя другого у своїх руках.
Не свої відмірює дні і години,
роздає чиїсь сльози, радість,
ненависть і жах.*

*Комусь іншому хату будує,
руйнує життя не своє,
сад вирощує, та не для себе,
ліс рубає, хоч там ще зозуля
комусь іншому щастя кує.*

*Сліпим призначенням зачароване
крутиться коло життя,
чужими руками
міряться, важиться, ділиться
доля чиясь і моя...*

СТОЮ Я...

*Стою я на порозі
з кошиком хлібів,
печених на сльозах.*

*Роздаю хліб усім,
голодний хто здається,
вже скоро дна дійду.
Гайноха я, усе ще роздаю,
нічого не залишиться мені.*

*Не сподіваюся, що може
одержу від когось хлібину,
а хочби крихту,
ні,
не сподіваюся,
роздаю до кінця.*

НАВІЩО ЦЕ ТОБІ?

*"Коли одпочити ляжеш,
Боже утомлений, і нам даси
жити?" — Т. Шевченко*

*Послухай, я говорю зовсім щиро,
без хитрощів, крутійства чи облуди:
Ти наділяєш щастям навмання,
як той бундючний князь середньовічний,
що дрібняки кидає поміж натовп,
щоб забавлятися людською метушнею,
розбитими лобами, нам'ятими боками,
поломаними пальцями та ще й
потоптаною гідністю людини.*

Навіщо це Тобі, Владико всього світу?

*Чому ж не може Твоя ласка
поміж людей тихо зійти,
розлитися добром і напоїти
усім уста спрагнені і смажні,
без суматохи, заздрости й насилля?
Послухай, я говорю зовсім щиро...*

БЕЗ БАЖАНЬ

*за замкненими дверима
існує інший світ
світ цей
рачує час
не на години
кому потрібні
годинники
коли кожному відомо
що все стоїть на місці
не посувається
ні взад
ні вперед
ні вліво
ні вправо
ні вгору
ні вдолину
сидять там
усе ті самі
істоти без бажань
бо навіщо їх
коли час
стоїть
без майбутнього*

НЕ МІЙ СЕНТИМЕНТАЛІЗМ

*Не мій сентименталізм.
Оте обтирання слізних потоків
не визволить мене
з вогню пекучої печалі.*

*На страту йду,
на цілопалення вогненне,
коли всім іншим конвенанс,
звичай, традиція важливі.
Їх жде очищення,
катарсис через плач.*

*Не можу плакати, не хочу.
Та вже, якщо я плачу,
то отвиряється земля
під в'ялимим ногами,
болять усі атоми мого тіла,
серце розприскується в мені
на тисячі окремих
розпачей.*

КАМІНЬ

Я — камінь,
вилупаний з каменолому.
На боках рани
від гострих колунів,
не втихли ще
удари обуха,
що затовкав
нещадні клини
між мої ребра кам'яні.
Спливає з жил
росою сукровиця біла...
біль кам'яний,
жаль кам'яний...
Я — камінь
із призабутого каменолому.

СЛОВА, Я І ДУМКИ

Я думаю словами,
милуюся словами,
люблю слова

за ритм, за звук,
за барву, за ідею.

Приманюють мене слова
як грона винограду,
як вітер на веснянім полі,
як журкіт джерела
і як спокійне плесо,
як ліс зелений, а чи золотий,
як білий сніг пухкий,
як тричі препрославлена
краса землі.

Я думаю словами:

Слово — початок всьому
і причина.

ПЕРЕДВЕЧІРНЯ ХМАРА

*Спинився день
в передвечірній хмарі.
Не йде, стоїть
ще й оглядається.
Сонце постаріло:
не сила вже
плисти по неба
океані,
ось, ось затоне
разом із днем,
що неохочий помирати.*

ТИЖДЕНЬ У ГАНТЕРІ

коротка інтерлюдія
безжурної плавби
по озері думок
мигнула метеором

остався запах
дружніх розмов
заплетених в вечірню
пісню

ГІРСЬКИЙ ДОЩ

Як дощ скісними пасмами
залив вогонь, що ватра грала,
мелодія пахучих галузок
спинилася,
настала димна тиша.

Каплі дощу відбили ритм
похідних барабанів.

МЛИН

*Цей млин — життя,
що меле дні
на борошно минулого.
У ньому кожний
всипає між каміння
думки, старання і невдачі,
чи хоче того чи не хоче.
Під гуркіт невтишого потоку
всі пройдені хвилини
пересипаються на вітрі,
аж поки слід по них
навіки пропаде.*

НЕ ЙДИ...

*Не йди, не йди, побудь ще ту хвилину,
що тихо нависає поміж нами.*

*Немов перлина в золоті ясному,
хай відбиває світло веселчане.*

*Легко сгнати хвилину щастя:
вона — як фатаморгана у сонці.
Ще наче б видима, а вже пропадає.
Не йди, побудь іще хоч в моїй гадці.*

*Не йди, не йди, побудь ще тут зі мною,
не дійсність ти, а пам'яті уява.
Я знаю це, тремчу і все чекаю,
щоб ця жаданна зустріч не пропала.*

A handwritten signature or mark consisting of a series of loops and a long vertical stroke ending in a hook.

МОЯ ПІСНЯ

Тільки один голос.
Пісня ж на вісім
плисти буде до тебе,
якщо захочеш слухати.

Тільки один голос,
ти вчути зможеш вісім,
як розходяться,
як сплітаються...

Тільки один голос.
Слухай, вчуєш пісню,
якщо приклониш
вухо твоє...

Це мій голос,
це моя пісня,
це я.

ДОН КИХОТ

ПІКАССІВ ДОН КІХОТ

Із висоти дубелого Росінанта
вітряки прибирають вигляд людей,
що вертаються в обивательському
коловороті,
заслонюючи далекі виднокруги
фантазії Дон Кіхота із Манчі.
Кривобоке сонце усміхається,
пузатий Санчо теж усміхається
до кривобокого сонця?
до вертливих вітряків?
до терпеливого Росінанта?
до далеких фантазій?

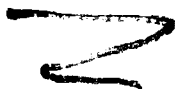
Один тільки куций ослик відає
думки пана свого Санчо Панзи.
Либонь і Дон Кіхот знає міру
своїм супутникам....
та сонце на обрії грає
райдужною веселкою,
на незмірненні подвиги ззиваючи
справжнього лицаря без кази.

ЧОМУ МОВЧУ

*Чому мовчу я, не говорю,
кладу стіну навкруги себе,
як той затворник у затворі,
що відійшов у небуденне,
роздумавшись жити звичним
життям ліниво-ситих буднів,
найшов собі буття величне
в аскезі і думанні труднім.*

*Та я не з тих, благословенних,
близьких до ідеалів Бога.
Я, прямо задушилась в злісних
думках нездійснення гіркого.*

СВІЧЕЧКА

Поставлю свічечку
за всіх отих,
хто прагне ще
стару гнилу колоду
на кущ квітучий
замінити.

Хто ще
сподіється найти
ключі до раю
чи до пекла.

Хто на поламаних шаблях
життєвської драбини,
ступати вниз
примушений,
гляди́ть невтомно вгору.

Поставлю свічечку
нехай горить
у день
і в чорну ніч...

ГРУДЕНЬ

**Камінь часу
тяжить на руках
не зведуться
зломляться
поміж охотою
і діянням.**

**Сніг присипляє
зимові дерева
бо їм час
короткий і легкий
до весни.**

**Якби то приспати
камінні години
що тяжать на руках
неохочих ждати
до весни...**

НА ДОБРИЙ ВЕЧІР, ЩЕДРИЙ...

*До вечора склонився рік.
Зимове небо сиве
туманом вітер заволік,
віщує сніговію.*

*Із півночі йдуть холоди,
біжать морози ярі,
мовчать засніжені сади,
втопилися у хмарі.*

*Вогнем ясніє від свічок
різдвяний стіл багатий,
бо Добрий Вечір колядок
защедрував у хаті.*

ПРЕКРАСНА ЖОЗЕФІНА АРХИПЕНКА

*Мадам, ви втілення
всіх граціозних рухів,
складки вашої сукні
ще шелестять,
обличчя ваше
невидиме
та кожний знає,
що прекрасне
не тільки в очах
Наполеона.*

*Мадам, ви Афродита
недосяжна,
ви жертва теж
амбіції своєї.*

КНЯГИНЯ ОЛЬГА З ЦЕРКВИ В ПОТЕЛИЧІ — РІК 1620

**Почот дружинників в шоломах,
громада гріднів,
сама княгиня спереду.
В одній руці — великий хрест,
на грудях друга, як велить звичай.
Але корона злотолиста
не зовсім прямо над чолом,
а із бойким завзяттям і відвагою
дещо “на бакир”.
І очі грають радісно
дружинників і гріднів вірних
охочих на усякий труд.
Володарка розумна
готова теж на все:
відомстити смерть Ігоря жорстоку,
орудувати землями з Дунайця аж по Дін,
ділити крами з Північчю і Півднем,
одержати вінєць святих.**

НЕСТОР-ЛІТОПИСЕЦЬ

*Старий я вже... ізнемагаю...
Нелегка задача моя
списати все, що відаю, що знаю
про славні вренні літа.*

*Откуда Ти пішла, земле моя прекрасна,
Руськая земле, краю степовий,
вперезаний Бескидами і Чорноморським плесом,
для мене Ти мов жемчуг дорогий...*

*Чи вистане мені років і слів,
аби прославити Твій отчий дім?*

*Нехай же не паде перо із ветхих рук,
бо не Боян аз, і велій єсть мій труд...*

ОЛЕКСА СТЕФАНОВИЧ

Сурмач у срібний ріг трубів
скликаючи людей на пир:
на столах тисових скатертті злотоглаві,
у пугарах з прозорого кришталю
шкарлатно вина грали,
а в полумисках білих
благоуханні страви —
та причаститися
тієї празничної їжі нема кому
і голос возопіє всує.

Ніхто не йде,
нікого пир цей не приманить:
забули люди рогу срібного возглас,
не бачили столів уготованих,
не відали смаку страв неназваних.

Сурмач трубів,
а люди як не чули, так не чули.
Тож голос срібний в камінь обертався,
брила за брилою складалась
у пам'ятник нерукотворний
для поета.

КНЯЖИЧ ІЗ ГАЛИЧА

(А любо іспити шоломом Дону...)

Слово про похід Ігоря

Між Доном і Дунайцем путі мені стелились...
Життя ізгой. Тож пив я воду кованим шоломом
із озера Світязі. Та з Тиси та з Дунаю.
Мені Дністер, Десна, Прип'ять і Буг і Бог,
всі річки-ріки, всі води і потоки знані.
Всі броди-пероброди. Та ще й Дніпра
бурхливого плесо широкє, дуже,
гримучє на порогах кам'яних. Зимної Лімниці
тєчія бистра, Черемошу та Пруту шум,
Стрия і Сяну, Інгулу та Росі,
Самари і Каяли та Дінця. Усюди був,
всі переплив. І хоч ізгой я без столиці,
уся земля, де ріки ці, моя. Моя!
Ніхто не забере, ані не відіб'є її.
Я і вона. Земля моя, навік моя, навік.
Бо я є той, що словом старовинним
про мою Землю пісню склав,
напившия води з усіх річок її.

ЗАМІСТЬ ЛИСТА ДО ІКЕРА...

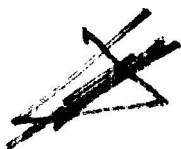
**Не відписала я листа
І вже не можу відписати,
бо вже адреса є не та,
бо вже немає адресата.**

**А стільки дотепних думок
крутилося в моїй уяві,
аби відгризтися якимось
на баяндраси нелукаві,**

**що власним веселим пером
написав Ікер із Різдом.
Ще й книжку дарував мені,
про лебедя, що плавав по воді.**

**Не знала я, що Ікерові дні
скапували, як свічка на вогні...
Вже не напишу я листа,
не знаю я, куди писати.**

**Бо вже адреса є не та,
лист не застане адресата.**

ПРО БАБАЯ, ДО БАБАЯ ТА ТРОХИ ДО ВЕРЕСА

*Та не кажіть, що Бабаєві
вже стукнуло сімдесять п'ять!
В таке повірити — ми не готові.
Йому роки стоять, а не летять!*

*Ну, може дещо вже посивів волос
і може вже чуприна не буйна.
Але, насмішкуватий в нього голос,
іронія така, як і була.*

*Чого ж йому жаліти за минулим?
Життя прожив таке, яке прийшло.
Про безнадію хай говорять другі,
котрим благу долю щастя принесло.*

*Бабай же завжди пив із двох пугарів:
солодкі успіхи і гіркість самоти.
Сміхотворив, писав, уживав чарів,
не дсзволяв Пегасові втекти.*

*Загнуздавши його, літав по високостях
поезії, сатиру доганяв.
Задержавшись на прозових помостах,
насмійками неспокій прикривав.*

*Не слухайте, Бабаю, нарікання
Вересового у струнких віршах:
може й було колись якесь кохання,
чекання, сподівання і весна.*

*Та це давно було, що аж неправда,
сказавши просто так, на львівський лад.
Тепер пора на радість повсякдєнню,
на тихий і спокійний листопад.*

КАРМІН ОЛЕНИ ТЕЛІГИ

Як жалко,
що вірші оті
написані чорнилом.
Треба було
писати їх
кривавим відтінком карміну.
Або, і випалити їх
розжареним залізом,
глибоко випекти
на білому папері,
щоб раною болючою ятріли:
бо так печуть
і так стікають кров'ю,
живою кров'ю,
що хочеться кричати й плакати
за втраченим,
назавжди втраченим минулим.

ПРОВЕСНА

В альбом ЕКОВі

*Провесна рання того знаменує,
хто народився у пору щасливу,
коли сонце підходить вище і вище,
аж до вираю весняних воріт.
Птахи крильми відчиняють ворота отії,
сонцеві силу і міць благодатну виносять;
вітер живущий зиму навісну розвіває,
у всякої тварі розбуджує радість.
Тож людське чадо, що разом з весною
принесене птахами в радісний час той,
має силу життя і уміє її роздавати.
Має очі чарівні видіти речі незримі,
вуха для шепотів і розголосся грімкого,
руки до діла майстерного всякого здатні,
думку, що джерело слів переконливо-щирих,
серце летюче у царство незмінно вічних ідей.*

КАЖУТЬ...

*Кажуть, що осінь пахне хризантемами,
та це така собі словесна бутафорія.
Осінь напевно пахне нафталіною,
старим папером і забутими історіями,
витягненими з пластикових міхів —
одуреним наївникам на втіху.*

БОЮСЯ...

*Боюся я собак, морозу і води,
тому й запевнень жодних не приймаю,
мовляв: собака — друг, спаситель від біди,
мороз — бактерії вбиває,
а плавати — он як прекрасно і здорово,
нема на світі кращого нічого!
Здалека я держусь від цих трьох лих
і можу обійтись я без них
в житті оцьому. А зате
як час вмирати надійде,
то в не в огні горіти буду,
а мерзнути мені присудять,
собакам скажуть роздирати,
і море мусітиму я перепливати.*

КУПІТЬ КОНЯ

Купіть коня,
дешево дам,
бо паші не стає —
дєргу й уздєчку
теж беріть —
кінь, хоч підтоптаний,
ще деколи брикає,
а часом навіть
крила розпростяже,
непростий він,
крилатий
із порєклом
“Пєгас”,
купіть, а ні —
задармо подарую,

але тоді
не заглядайте
в зуби!...

ЯК ЗБЕРЕГТИ МОВУ?

(Мовознавцям в альбом)

Візьміть не більше як десятку тисяч слів,
підстрижіть наче вояків на нульку,
поставте у рядах на струнко,
нехай стоять, аж скостеніють.
А як котре іще живе,
пручається і б'ється,
віддайте на сусіди,
може там знадобиться.
Тоді стисніть слова,
щоб і повітря не пройшло,
або якоїсь щілини не сталося,
у скриньку туго поскладайте,
мотузком добре обв'яжіть,
ще й зверху грубо напишіть:
"СЛОВНИК".

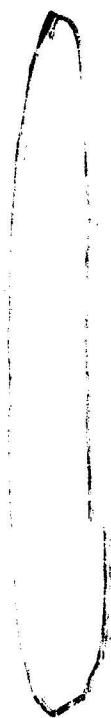

ОТКУДУ ЄСТЬ

Де корінь, де початок мій,
де ж роду мого давній двір,
коли нащадок я Полян,
Дулібів, Волинян і Деревлян,
Тиверців, Кривичів, Хорватів,
Греків, Римлян та ще й Сарматів?
Уличів кров в мені пливе,
Таврійське серце в грудях б'є,
Предки мої Торки, Галлійці,
Готи, Половці, Візантійці,
Татари, Гуни, Печеніги,
Хозари, Скити і Вірм'яни,
Ляхи, Германи і Слов'яни,
Аляни, Турки і Трипільці,
та ще й казкові Шестикрильці.
Я всюди дома. Як на диво,
всюди живу собі щасливо.
Будую хату завжди скраю,
вікон своїх не відчиняю
для всяких хмар чи для вітрів,
будь вони з гір чи зі стовпів.
Живу собі, як хробак в хроні,
і, мов собака на припоні,
гавкаю вліво то управо,
коби лиш голосу ставало!

Я І ГОРІХ

Я і ГОРІХ

Жду, щоб упав
горіх із пальми,
горіх зелено-жовтий.
Потому стане він
брунатний, у волокнах.
Розіб'ю я отой горіх
і вип'ю молочко,
замінюся у пальму
і маяти буде
мій чуб пальмовий
на вітрі з океану.

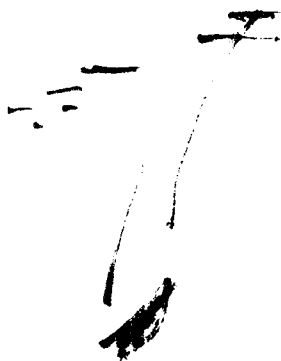

НАДМОРСЬКИЙ КРАЙ

*І пальми і пісок
і неугавний моря шум
створять мелодію відвічного.*

*Зелено-синє море
вперезане блакитним обрієм,
де білі кораблі
лебедями пливуть.*

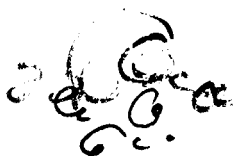
*Шалені морем діти
чіпляються за гриви хвиль,
за гриви коней диких
на ігрищах нащадків
солоних праглибин.*

ПІДТРОПІЧНА БУРЯ

*На бриґантинах хмар
вітер-корсар
надлетів хижими стрибками,
піском метав
у лиця хвиль,
із гаківниць стріляв
громом і блискавками.*

*Виривав коси пальм струнких,
зливним дощем жбурляв.
Забравши в дань кілька годин жарких,
нежданно відлетів, пропав.*

ПОЕТИ

*Такі є поети — рибалки:
що сіттю виносять з глибин
і перли і риби і намул,
матерію всю ту первинну
з якої зродилось життя.*

*Є ще поети — дерева:
корінням вростають у землю,
сягають до хмар головою,
ще й руки свої простягають
галуззям і листям зеленим.*

*Є ще поети — птахи:
літають високо, широко
і крила їхні лопочуть,
мов прапори биті вітрами.
І дзвонить їх спів із-під хмар.*

*Є ще поетів поети:
їм двері відчинені в рай.*

ДЛЯ ВНУЧЕЧКИ МАРІЯННИ!

*Звідкіля Ти взялась, Дитинонько-Маріянко,
чи принесли Тобі пташки вирайські ранком,
чи Янгол-Хоронитель у руках нетлінних,
чи сонце на колісницях промінних?*

*З дощем весняним Ти на землю впала,
нам "Жученька" веселого заграла,
розквітла разом з ясином й бузками —
Маріянно, красна Панно над паннами!*

ТАЛАНТ

*Дивно даються ті слова.
Не йдуть. То знову напливають
як з джерела жива вода.
В думках перебираю їх,
як на торзі коралі.
Пересипаючи з руки
у скриню ковану, ховаю
поміж лявандові складки.
Колись їх відшукаю.*

*Дарма. Лишився з них якийсь
далекій запах неуловний.
Хай же німую. Ось такий
припав мені талант неповний.*

ПРЕКРАСНЕ ЛІТО

Наврочило мене
прекрасне літо.
Росистими левадами
лежить отут
мені в ногах,
щоразу дивиться
мені у вічі
і не спускає з мене
квітчаного яркого зору.
То ж кам'янію від уроків —
не зведу рук,
ні не ступну ногою.
Стою,
сама не знаю,
кого чи чого ждучи.

КОЛИСЬ

*Я вже була колись отут
під кленом розложистим,
ще як не йшли дощі,
а може ще як сніг лежав,
а може ще як листя шелестіло.
Ні, це було тоді,
як сонцем розливалось небо,
як літо бабине
снувалося на вітрі.
Мені здавалося тоді,
що думкою своєю ще спиню
гривасті хмари осени.*

БЕЗМЕЖЖЯ

*Зелених дерев кучеряві верхи
у небі блакитному мріють.
Став до сонця блистять переливами хвиль,
розсилаючи риб веремію.*

*Хтось невидимий сплів усю земну красу
в неозору картину безмежжя,
Тож у плесі ставка поруч себе живуть
дерева, риби і небо.*

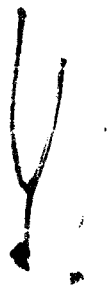
БАРВІНКОВА ПІСНЯ

Полину я на світу край,
де рине чарівний ручай,
нап'юсь живої води,
у пісню замінюся.

Линь пісню, линь чарівна,
заплетись вінком
над чиїмсь вікном,
линь пісню, линь чарівна,
стелися барвінком зеленим.

Летіти з вітром буду я
по темних борах і лісах,
в провалля глибини зйду,
сопілкою озвуся.

Линь пісню, линь чарівна,
заплетись вінком
над чиїмсь вікном,
линь пісню, линь чарівна,
стелися барвінком зеленим.

БІЖИ ЩОСИЛИ...

*Густий, холодний ліс росте навколо,
коріннями запутана земля,
верхів'я стовбурів загородили небо,
понурий сумерк тут, гнітуча самота.*

*Біжи щосили навпростець,
біжи слідом за бистрою водою,
де луг широкий розпростерся,
де сіножаті пахнуть свободою,*

*під сонцем пружиться земля розкішно,
ширяє поміж хмарами беркут.
От там спочинь і розговійся
від темряви і страху зимних пуг.*

ВРАНИШНІ ЧАРИ

*За цілющою водою
до роздоріжжя треба йти, де три дороги,
де джерело пливе з-під явора старого.
Там глянути три рази навоколо,
щоб не було ані нікого.*

*Тоді зачерпнути води
глиняним новим дзбанком,
(з бігом набрати, не протів потоку,
бо буде та вода ані до чого!)
Найкраще це робити раннім ранком,
коли бринить на сході світло сонця,
десь дрозди обзиваються і коси,
і перший жайворон зліта у небеса.*

*З водою — вже не можна озиратись,
ані до кого словом обізватись,
щоб не викликати чогось злого.*

*Вода ота придатна до усього:
для писанок варити барви ясні,
зілля настоювати чародійне,
лице вмивати від пороків,
або і серце вгамувати неспокійне.*

ЛІТО

Довжиться тепле пополудне
як сувій пестрого сукна,
що розстелилось без кінця
на прилавках в крамницях будня.

Нараз нахабний вечір чорний
непрохано із ножичками надійде,
день на полицю відкладе,
відтявши кольори мажорні.

Пустою стане дня крамниця
і від людей і від світла.
До завтра учорашній пил
вже й павутинням заснується.

МАРІЯШКА

*Ти дивишся на мене
очима предків,
Дитиночко Златоволоса,
коли стараєшся
схопити в малі ручки
сонце і вітер, квітки і хліб.
І дивне все тобі,
і ти сама — найбільше диво.*

ЩОСЬ МЕНІ ПРИСНИЛОСЬ

Щось мені приснилось,
щось мені згадалось,
чи смішки веселі,
чи жалі сумні,
чи зелена пісня,
пісня буревісна,
що так заповняла
молодість мені.

Чи той буйний вітер,
вітер з полонини,
розвівав волосся,
листям шелестів,
чи лагідний вечір,
чи рум'яний ранок
заплітав колосся
кучерявих нив.

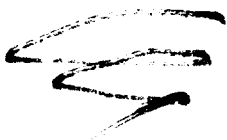
Чи мені тужити,
чи мені радіти,
що життя пробігло
морем бурунів,
чи мені заплакати,
засміятись гірко,
тихо споминати
сяйво давніх днів.

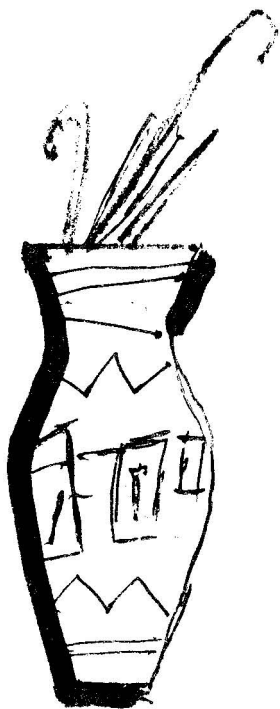
МИ

*"... поети — це божсвільні брехуни..."
(Старогрецька мудрість)*

*Ми — божсвільні брехуни,
ми — брехуни з Божої волі,
а може лиш
фантасти неспокійні,
що не схотівши жити при землі,
пускаються в плавбу
по океанах мислей,
у зоряних безмежжях,
на озерах гадок,
під водоспадами ідей,
згаряючи на ватрі почувань,
поки розсипляться на попіл слів,
що вчора ще веселкою здавались...*

ГРЕЦЬКИЙ ЦИКЛ

ПАНТА РЕІ

*Що ж я! Я тільки тінь від тіні,
я тільки сну забутого уривок тлінний,
що ось розвіється на вітрі
непогамованої зміни.*

*Ще поки стану формою і змістом
нагадувати щось живе, щось чисте,
як вже все розпливається, мутніє —
від дійсності далеко, близьке тліні.*

*Я тінь від тіні,
відблиск від відлуння.
Я — мрячна мряка у полудне.*

ТІНЬ

Тінь, що паде
ніколи не підніметься
вона
прив'язана до землі
до сирі землі.

Тінь це чи тлінь?

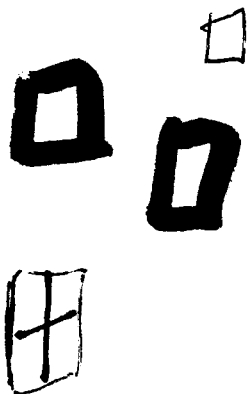
В ночі коли
не світить місяць
земля поглинає тінь
немає тіні
можже краще, що зникнула
можже краще
що розплилась у темр'яві
землі, сирі землі...

ЕПІДАВР

*Зелений лавр і жовтий цвіт гірчиці,
кропива всуміш із кривавим анемоном.
Струнки колони кам'яної слави
співають оди про давні часи.*

*На куцях осликах, поміж в'язками хмизу
їдуть жінки з обличчями богинь.
На варварів глядять
очима візантійського іконостасу:
дивний анахронізм серед посивілих руїн.*

ПЕРЕД БУРЕЮ

Небо висить щораз нижче.
Не встояти людям прямо,
навколишках треба,
або і лежма,
все нижче та нижче,
як віко труни,
як камінь привалений
таке тєє небо низьке
(а мало б бути високе,
прозоре як банька,
далеке і недосяжне).
Постарівсь Уран,
не вдержить вже неба.

Ось, ось упаде,
розчавить на прах
земні сотворіння.
... Уране, Уране...

СВЯТИНЯ АФАЇ (АЙГІНА)

(На грецькому острові Айгіна є 365 каплиць...)

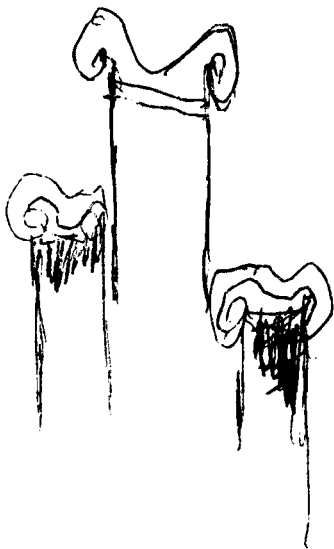
Пістацієвий гай, а тут і сад.

*Поплівся синій виноград
поміж каміннями святині.*

Не піддалась вона руїні —

Сторожить тут Афая свого дому.

*А може тих триста шістдесят п'ять каплиць
призначених кожного дня Святому
задержують похід століть.*

МИКЕНИ

Хмари
кидають тінь
на левів камінних.

Дивились леви й бачили,
як ошаліла сука-Клітемнестра
на Агамемноні помстилась
за Іфігенію пречисту.

Ще бачили,
як згинула із рук
рідних своїх щенят.

Краплі дощу
сплітаються із лементом історії,
сльзьми спливаючи
з очей камінних левів.

У ГОРАХ

Гірська долина
прикрита запахом квіток,
освіжена дощем,
осяйна сонцем,
лежить в обіймах річечки прудкої.
Камінням, рінням
води струм рине,
шумить одвічним звуком руху,
вперед, униз, до більшої ріки,
до моря безконечного.
Подальше, дальше
від гірко-солодкавих пахощів
гірського чеберцю,
п'янкх золототисячників,
малинової конюшини...

У ДЕЛЬФАХ, ПІД ПАРНАСОМ

*Де джерело води всочищаючої впливало,
лише каміння і табличка:*

*"Тут умивався Аполлон,
Господар Муз, Творець ілюзій,
талантів Володар.*

*Чи можу й я
поставити табличку
на камені зісохлого життя:
"Тут умивалися
ілюзії і сподівання,
і труд,
що вже нікому не потрібен".*

АТЕНИ

Філософ:

*Думки складаються в комплекс ідей,
чистої логіки стрункі системи,
математичні теореми,
критично-естетичний кряж,
закріплений в ясний вітраж
вибагливої словосхеми.*

*Та серце прагне ще ночей
горячого п'яного трунку,
що розливається у поцілунку,
де губляться слова кручені,
замінюючись у шалений
вибух плотського безрахунку.*

Гетера:

*Надвечір простягається чекання.
Все приготовано для любощів нежданних:
повезії звитки, вино, листки рожанні,
гарфа настроєна для мелосу й пванів,
купіль пахуща похотями тваней,
постіль, що плотські заспокоїть побажання.*

*Та серце прагне чистих ранків,
росою скроплених грядок,
іржання коней, кокоту курок,
дрібного господарства теплих звуків,
діточих голосів, клетання бузьків
і дружньої розмови на світанку.*

ЛОВЛЯ РИБ

*Рибалки плетуть сіті,
зав'язують вузли
і сильно затягають петлі:
усе для ловлі риб.*

*О рибо, рибо,
пливи не туди,*

*де сіті на тебе плетуться,
пливи у море далеко,*

далеко від берега.

*Рибалкам страшно
там допливати,
де рвуться сіті,
вузли розходяться,
розсуваються петлі*

*від хвиль, від вітру,
від безконечної далі.*

СУНІОН

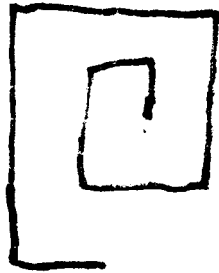
*Вітри нехай звівають бурі,
хай море розриває береги!
Стоїть святиня на сторожі.
До неї всі прямують кораблі.*

*Вітрило напинається зелене,
зривається пван з грудей:
Гелладо, хайре, рідна землі!
Посейдон нас приніс з морей.*

*Горить вогонь, присвічує гребцям,
а рідний берег пахне чеберцем.*

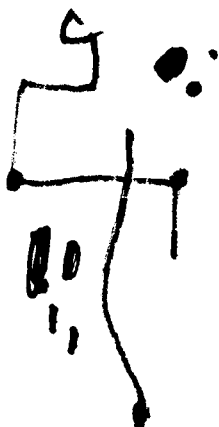

ПЛАЦ МИНУЛОГО

ПЛАЩ МИНУЛОГО

Піду, загорнуся у плащ
минулих днів, погаслого кохання,
по кишенях шукатиму
завчасно стишеного сподівання,
невипланих сліз гіркої муки,
безглуздо-непотрібної розлуки.
Знайду скалки колючі там,
поріжу пальці, кров полетіть.
Вже й не захочу завернути
спокошені хвилини щастя —
відкину все, що прогуло безслідно
і може — житиму свобідно.

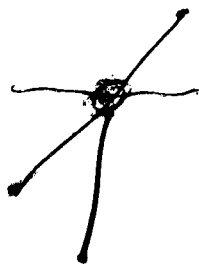
СТАРІ ЛИСТИ

*Старі листи — сухе осіннє листя,
немов говорять про минуле літо.
Та се не так, як молоде кохання,
та се не те, що зелень соковита.*

*Улітку щось тут діялось, щось снилось,
листки росли любовними листами.
У всесвітах жили ще ясні зорі,
шаліли в небозворах разом з нами.*

*На безберезжних віддалях світляних
погасло те, що вчора ще горіло.
Вже й попіл вихолов від зоряних ударів.
Чарівні літа дні на прах зотліли.*

*Старі листи — сухе осіннє листя,
щось там говорить про минуле літо:
та се не так, як молоде кохання,
та се не те, що зелень соковита.*

ПРОЩА

*Закрию очі тихим сном,
загорнуся веріткою ночей самотних,
забуду все, що за вікном
заслалось привидам тривог трагічних.*

*Пробуджуся до ранків голосних,
прославлю сонця хід і дощ,
пропахнуся красою трав рясних.
Пройду стежки прощальних прощ.*

ЧОТКИ ДУМОК

Перебираю чотки думок,
пересипаю пісок ілюзій,
кришу скибки бажань,
рубаю галуззя,
виросле з б'ючкою серця.
Тріски розлітаються, розлітаються...

Співаю безголосно,
говорю без слів,
пишу без літер.

ОСІННЯ ПІСНЯ

До вікна, до вікна
заглядають щодня
золотисті дуби.

Шелестять, шелестять,
кладуть листя печать
на полотна трави.

Листопад, листопад
кучерявить мій сад
на осінній танок.

Забренить, забренить
тихих споминів мить,
призабутих казок.

ЗАЖДИ...

**Зажди,
я ж хочу ще сказати,
так дуже хочу ще сказати
про мене, про мої думки,
про задуми, що пестрою юрбою
товпляться в моїй голові;
про сни, що серед ночей сняться
ясних від зір і темних від нудьги.**

**Тобі, мабуть, теж нудно
буде від просьб настирливих моїх.
Але ж сказати мушу я тобі:**

**для мене ти немов міжгір'я,
де вчутти можу я відлуння слів
і розпізнати враз гармонії звучання,
а чи різкого фалшу скрегіт.
Зажди іще, зажди...
я ще щось знаю...**

КРИЧУ...

*Сікачем голосу різкого
перетинаю повітря тихе плесо.
Кисня тріски,
оскалки азоту,
і пил вугілля
падуть поміж капельки водня.
Кричу. Мій голос
як атомна бомба
вгору піднявся
червоно-бурим димом,
відплив опирним привидом.*

*Вже не кричу.
Позбулася я голосу:
шш...шш...шш...
нечутно...*

МОЇ ОЧІ

Не прикрию сміхом
ні жалю ні журби
мої очі замрячені болем
зрадять мене

Не прикрию сльозами
глибокої радості існування
мої очі розпромінені
зрадять мене

Не прикрию гладким словом
шаленої бурі ненависти
мої очі колючі
зрадять мене

мої очі сиві болем
мої очі зелені радістю
мої очі жовті від ненависти

ЯКБИ ВЧОРАШНІЙ ДЕНЬ...

*Якби вчорашній день
не був минулим,
час був би вічною
теперішністю.*

*Якби вчорашній день
не проминув так швидко,
завтра здавалось би
дальшим.*

*Якби вчорашній день
можна було задержати...
але ж ні, ні —
краще, що пройшов.*

ЦІЛУНОК

*При зустрічі раз — привітались обоє
звичайним собі поцілунок нещирим:
такий от цілунок — тупий і холодний,
не каже тихенько про сили глибинні,
не крикне в пориві палкому нестримно.
Такий от цілунок — байдужий, безсилий.
Не так це, як мати дитячко голубить,
або до рук батька схиляються діти,
не дружнє вітання в родинному колі —
такий от цілунок, що міг би й не бути.
Не той це несміливий перший цілунок,
що наче метелик злітає на квіти
та враз замінившись у пристрасті вихор
грозою любови згаряє розвійно,
чи може, як вислів злости безбережжя
навік запечатує зраду нікчемну —
цей їхній цілунок ніякий, безмовний.
Чого ж це останньої миті цілунку
здрігнулись уста пересохли у нього,
чого ж це поморщені щоки жіночі
на хвильку рум'яним всміхнулися світлом?
Та це ж поцілунок звичайний, нещирий...*

ПОДЗВІННЕ

Вітер осінній звіває
листя сухе листопаду,
листя, що так шелестіло
пісню про квіти калини,
дівчину між яворами,
як із стрільцем розмовляє...

Вітер зі Сходу надносить
розголос дзвону-Кирила,
голос крицевого серця,
що в той сам бік ударяє.
Щире вояцьке подзвінне
з вежі крутої Корнякта:
... воїн-стрілець цей зі Львова... зі Львова....
світові вістку голосить...

СТАРІ АЛЬБОМИ

Не дивлюсь до альбомів
звідки глядять на мене
очі минулих правд
сумні очі померклих
сподівань.

Мені
не треба оглядатися
назад
щоб стати жінкою
Лота.

Стою як Світовид
обернена на всі
чотири сторони світу
у задвердлому камені
солоних сліз.

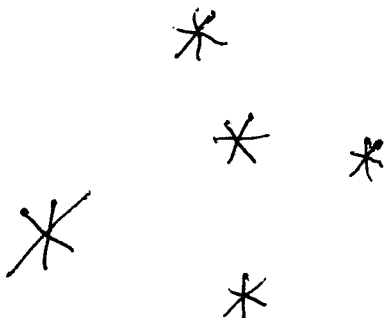

ПРИВИДІЛОСЯ...

*Привиділося, чи приснилось
мені обличчя з давніх літ.
Тоді ще серце живо билось,
стежки барвінками стелились,
веселкою здавався світ.*

*Пробігли дні, як дикі коні
сполошені грозою враз.
Обличчя миле взяти б у долоні
і притулити скронь до скроні,
забути про минулий час.*

*Затерла дійсність слід непевний
того, що дороге було.
Забувся світ щастям таємний,
заплутався у хід буденний,
снігом дороги замело.*

КВАРТЕТ ДИТИНСТВА

НАРОДЖЕННЯ

*Від крику немовляти
збудивсь зимовий ранок
білили пеленки
білів теж свіжий сніг
рожеве сонце встало
разом з рожевими надіями
родителів дитини.*

*Яка ж то доля
стелитись буде
цій новій істоті
не відають ні батько
ані мати.*

*Хранитель-Янгол
дитя оце сльозами умиває
дарує таланти усякі
та неспроможний дати хоч би дрібку
звичайного людського щастя.*

РОЗВІЙНИЙ ВІТЕР...

*Далеким спомином повіяв
розвійний вітер березневий:*

*ворони господарили на свіжоораній ріллі,
рожєвилося вовче лико
гіркавим запахом мигдалю,
підсніжки, проліски і ряст,
баранчики і конопельки білі
сміялися разом із заболоченими школярами.
Поважний клекіт бусолів
останні подихи морозу відганяв
від Ярі косами розспіваної,
від запашних весняних снів життя,
від неповторно весняних
хвилин життя.*

КВАРТЕТ ДИТИНСТВА

ДІДУСЬ

достойний пан був
і була невідступна
файка на довгім цибуху.
Ніщо не смутило його,
ані не дуже звеселяло.
Всі радощі й жалі
остались де могила
рудої молоденької Меласі,
що матір'ю була
дітей його.

ТАТО

*співав "Плотію уснув"
на воскресній утроні.
Мелодійним баритоном
тайну життя і смерті
розкривав
у сільській церкві
і в душах
святково-весняних людей,
сповіщаючи на всі
чотири сторони світу
Христос Воскрес*

МАМА

на фортепіяні грала.
Це Шуман був
або Шопен.
У мряці романтизму
збувались наново
померклі події
і вже
тужливе серце
одпочивало в тонах,
запричастившись з'явою
давно померлих
рідних.
Часом зривалася
весела пісня
про Дзюбу й козака,
що напував коня:
коралями сипався сміх
змішаний із сльозами...

БАБУНЯ

Олеся грала в карти
на старосвітський лад.
Тарок і преферанс,
віст, фербель і лябет
(лябет з конечності,
бо гра отся без риску,
а риск же все,
що треба в грі)
Мізерка, три царі,
три дами, без адути,
фігури на фігури,
і очко і пагат,
лиш зрідка
вимушений пас.
Гарячка і азарт
так думку заливали,
що на коротку мить
не докучало вже
жало жалібної журби.

КРАЇНА КАЗКИ:

Летючий корабель приземлюється на скляній горі,
безжурно котиться пахучий колобок
по медовій дорозі,
Від помаху бобрових рукавів царівни-жаби
цвітуть сади розспіваними солов'ями.
Кривенька уточка по метеному дворі походить,
від лютої змії Телесик утікає.
Десь коло броду дніпрового риба танцює з раком.
Смолою смолиться Кирило Кожем'яка.
У рукавичці зимовій ховаються усякі звірі:
ведмідь, лисичка, зайчик, вовчик сірий.
Михайлик-лицар копієм Ворота Золоті здимає,
гарбуз п'єрстий родичів усіх скликає...

Країно казки незабутньої далєкого дитинства!
Зорієш ти мені сьогодні і назавжди.
Заквітчана, замаєна піснями —
країно казки в батька й мамі.

МОЇ БРАТИ

Я згадую весну з розквітлим садами.

Лунав крилатий великодній дзвін.

З церкви спішилися люди із пасками

дорогою, утоптанною по дощі.

М'яко малим ніжкам в новеньких червечках
підстрибувати поруч трьох братів.

Бриніла радість в трьох молодих тонах
неначе б вже дорослих голосів.

Ішли брати, як три олені кучеряві,
підспівуючи весело собі.

І світло сонця ранно золотаве
лилося щедро на сади рясні.

Перекликалася іволга співами,
зозуля закувала у гаю,
а дзвін розгойданими переливами
разом із піснею яснів, яснів.

Брати співали: "злись, злись, чудна яр"!

І злинула яр чудна понад нив...

Здається, я летіла разом з піснею
на крилах дзвону, що дзвонив, дзвонив...

Не вгадую, не знаю, чи осталося
ще щось по свіжо втоптанних стежках,
весняне сонце грається, як гралося
із кучерями у буйних садах?

Та байдуже. Бо закарбований у пам'яті
весняного дитинства дивний чар:

я бачу сонце в кучерях братів моїх,

я чую пісню "Злись, злись, чудна яр"!

ДАВНІЙ ДІМ

*під чотирма вітрами дім
ці вікна до сонця
ті до місяця
двері посередині*

*чотири вітри
на сволоці гойдають
голубів
ворушать пір'ям
павичів
стукотять у віконниці
втікають
прилітають
чотири вітри
до дому
з вікнами до сонця
з вікнами до місяця
з дверима посередині*

ЛОВИ

*Мисливець зготував рушницю,
набоїв запасних в торбі досить,
ніж, сірники, плящина, паляниця.*

*Зарання зранку йде,
коли іще туманом сивим
загорнені і луки і ліси,
коли ще роси не блистять до сонця,
коли ще тиха тишина
лежить на соннім полі непорушно.
Звірі бредуть до водопою...*

ВЕСНА

*Травень замаїв місто весняне,
проходжим продавав китиці бузку,
в зелене грався з вулицями й будинками.*

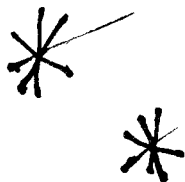
*Червоні сандалки відбивали ритм молодости,
очі зеленіли від розсміяних слів,
піснею складалось надвечір'я рухливе.*

*Цікаво зустрілися руки.
В мить оту розколося серце від страху:
перед судьбою незнаною
тремтіло жалем і любов'ю...*

ЗОРЯНА КАЗКА

*Мені напитися б води з криниці,
де зорі слід свій залишили,
а чей устами я торкнуся
безмежних просторів,
просякну світлом
і може метеором запишу
зоряну казку,
де нові обрії
розсипалися листом у діброві.*

НАДЦЕРБЛЕНІ ЗОРІ

НАДЩЕРБЛЕНІ ЗОРІ

*Ні мудрування
ні високі котурни
ні голос побільшений
до громовистих громів
не зуміють зловити
метеорів летючих
ні завернути їх
до надщерблених зір*

ШКІРИТЬСЯ МІСЯЦЬ

Шкіриться місяць
старою усмішкою,
здалась вона хіба сновидам.
Для мене досить
чужого життя
на дешевому ринку
телевізора.

НЕ ЙДУ

Я можу мати час.
Та що ж мені по ньому,
коли ні думка ні увага
не користають з нього?
Замерзли. Чи сплять, може,
зимовим сном, зібгавшись тісно?
Мені це байдуже. Хай сплять.
Не зміню ї так нічого в світі
і не зумію я знайти глибин,
звідкіля вирости б ідеї дерева дивні.
Час-покруч жебрає уваги,
та я не йду туди, не йду.

ДАВНЯ АЛЬХЕМІЯ I

Ще унцу олова,
ще чвертку міді,
досипати цини
і вкинути крадьком
таємний камінь
філософів.

Ще чистого вугілля трохи;
усе ж підігрівати,
щоб стопилось.

Як змінить барву,
хай пропливає крізь реторти,
нехай

парою стане.

Через холодні кольби
провести,
щоб так нараз
скропилось без решти
і буде вислід:

на дні посудини заблисне
червоно-жовте золото дорогоцінне,
сотворене в робітні
майстра альхемії.

ДАВНЯ АЛЬХЕМІЯ II

Ще дрібку сафрану,
ще вивару з кори,
та із цибулиння, та з ягід.
До цієї склянки солі,
до тої каплю оцту,
а тут — хіба галун придатний.
На чистому вугіллі
розтоплено віск жовтий.
Кистки готові. І рука
свобідна, не тремтлива...
В красках холодних треба помочити,
то в жовтій, то в червоній,
то в брунатній,
у піч вложити, щоб обсохло,
платочком чистим повтирати:
в долоні писанка розквітне,
сотворена рукою майстра.

ЛЕГЕНДА

Праведному Аліпію
янгол колись служив,
розмішував білило й киновар,
охру, зелень і синь,
ще й, вимкнувши перо
з небесних своїх крил,
чарівний квач зробив,
щоб малювати;
янгольська кров
закапала із рани,
яскравим карміном взялась,
і чудувалися усі
з ікон Аліпія.

Який це янгол був,
з якого лику
історія не записала...
Кажуть, що десь було
купити можна
пера із крил небесних
і послуговує іще комусь
крилатий янгол,
щоб так творилася
легенда про чудесне...

СТРІТЕННЯ

коли зима

**з весною зустрічається
з гаври ведмідь
сп'явши на волохаті лапи
на небо і на сонце
споглядає
любується
і хмарами і вітром**

виходить

розігріти кров

згустілу в сні зимовім

**закляклі м'язи
розпростягне
аж затріщать
задеревнілі кості**

до шепотів прислухується

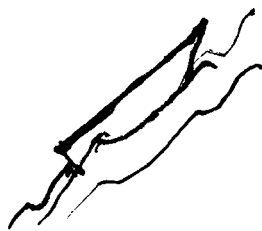
до підземних

**...тікай, зимо, тікай
приходь, весно, приходь...**

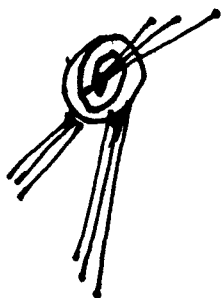
ТЕЛЕСИК

Кликнули гуси під небом,
день пробудили.
Устав день із сірого ранку,
протягався у мряці,
стояв нерішуче посеред зимового двору.
Кликнуло гуся,
вхопило день на крилята весняні.
Летить день мов Телесик
разом із гусьми по блакиті...

ВЕСНЯНКА

Де бурі буремні
розвіваються,
де сніги снігові
розтопляються,
там весна весняна
розгортається,
із сонцем соняшним
обіймається,
у квітки квітневі
одягається.

ЛОЗА

*Іва розсріблилася,
зі сну пробудилася:*

*Неділею квітною
багословіть лозою,
на весняну обнову,
на мураву шовкову,
на День,
Велик-День,
день-день-день...*

*Зиму проганяйте,
весну закликайте,
пташка-соловієчка
питайте,*

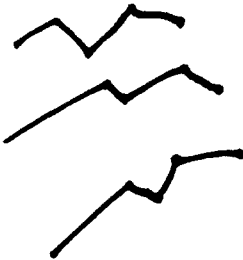
*іво, івонько
сріблонько-Ягілонько,
шутко-лозо
розвивайся борзо!*

ЯК ПРИЛІТАЮТЬ ВЕСНОЮ ПТАШКИ

**У рівнодення час
летять пташки з вираю;
ужє пора плуг витягти
та в поле йти
свіжy рiлля орати,
посiяти, город садити;
прочистити вiд хмизу зимового
леваду, сад, подвiр'я,
спалити на вогні
осiннєє бадилля,
щоб мiсце паросткам новим було.**

**Годиться ще
iз тiста доброго
спекти пташок подобу
i роздавати дiтям.
Вони як тi пташки —
весна в життi.**

НЕ ГОВОРИ

Не говори,
навіщо говорити,
що пізно вже,
що не життя,
що тільки день
за днем
дійсність існування.
Коли ж то
наново почати
хвилини, дні, роки...
Не говори.
Я чую кожну думку
як б'ється,
як стучоче.
Я знаю...

НІЧ У ПОЇЗДІ

*Колеса навивають години на цівки шкорті,
складаються рівними пасмами нитки рейок,
в клубки намотується віддаль.*

*Поїзд протинає ніч наскрізь впоперек спокою,
протів сну...*

Колеса забули зупинитись...

ЦИГАНКА

під брязк кастаньєт
шумлять спідниці
а очі агати

далека гітара
вклоняється пісні
мандрівних вогнів

з долонь забобонних
віщує циганка
недолю чи долю

зрадливе кохання
і помсту і смерть
і тугу на серці

вже чигають тіні
закутані в мряку
мовчать кастаньєти

сумує циганка
погасли вогні
в очах і на полі

ХАЙ ПОСТОЇТЬ...

**Як літом
пишуться місячні повні,
листя зелениться.**

**Як осінню
приманюють мряку,
вітер шумить.**

**Як зимою
нудьгує тепла постіль,
сніг німіє.**

**Як весною
іржать дикі коні,
ночі вишневіють.**

**Та за углом
чигає некликана тінь.
Хай постоїть,
чого поспішати,
сьогодні
розділене на
чотири пори року...**

ОСІННІЙ ДОЩ

*Дощ цяпотить ліниво нудним ритмом,
ані початку, ні кінця у ньому.
Не грозить громом голосним відкрито,
а потайки розпростилає втому*

*та загортає в неї все живе:
дерева, квіти, звірів та людину,
щоб нерухомо, із нудьги байдуже
не дивувались на тривожну зміну*

*веселого розспіваного літа
на безнадійно нескіченну зиму.*

ВВЕДЕНІНЯ

*Скінчилась осінь і надійшла пора
нам пильно готуватися на зиму:
поприбирати квіти всі з двора,
все листя вигорнути із-під тину.*

*Пора уже ввести зиму до хати
в подобі молоденького теляти,
заквітчаного так в солом'яний вінок,
з ним заплясати зимовий танок.*

*Без того обряду зима буде противна,
з дощем і без сніжної благодати,
з вітром морозяно-сухим щоднини;
не випускатиме нікого з хати.*

*Тож краще привітаймо ми грядучу зиму,
введімо у світлицю як чарівну гостю,
гамірно забавляймося веселу цю годину,
щоб нам стелівся час, як килим на помості.*

ХИМЕРНИЙ ЗНАК

Зима оця
багато білого
дивиться сніг
меріжкою сніжинок
чорні чорніють
дерева дивні
сюрреалізм природи
збігаються
розходяться
сліди коліс
лещат пружки
химерний знак
життя
явленний взимку
водою щоб сплисти
під невблаганним
теплом сонця

МИНУВСЯ РІК...

Минувся рік мені.

*Дні пропливали, як по небу хмари,
усякої подоби, усякого кольору:*

*бували чорні, мов мазюка,
в них грузли ноги
і провітку не було видно;*

*бували сірі: клубились, кришились,
розцяпані слотою, самотою*

*і були білі — чисті, як папір
і незаписаними так лишились;*

*ще було днів декілька,
що лявою вогненною котились,
мало що не проглинули мене,
оставили слід випалений за собою.*

*Поміж усіми днями
мигнули ясні, буйні,
стрічками заплелась
в минулого волосся:*

*Хай мерехтять вони в році новому,
дарованому долею,
мені на радість, чи на горе?!*

БРИДНЯ...

Бридня усе отє писання
нікому не здалось воно,
ні тут краси, ні почування:
плитка криниця з неприкритим дном,
ані зачерпнути, ані напиться.
Хіба, щоб тільки подивитись,
як відбивається водяним сном
аморфний світ, хаос і бездоріжжя.
А ще без колосу миршавє збіжжя,
вильняле сукно,
що в ньому міль прожерла діри,
прикраяне аж не до міри.
Бридня і пустослів'я,
без вигляду вікно.

ЧАС

... Ніхто не може два рази в ту саму воду в ріці вступити...

(Старогрецька мудрість)

*Наш час — ріка, що наче б то постійно
між берегами води ті самі несе,
шумить таксамо як і все,
пливе, як і плила — незмінно.*

*Та це лиш злуда, бо вода
не та сама, а що хвилини інша,
і береги не ті, і скелі нижчі
і дощ не той із сивих хмар спада.*

*У дзеркалі життя відбитка невідхлібна:
днів пройдених зісохлі пам'ятки,
пісень забутих стовчені скалки,
стара любов — тепер нікому не потрібна.*

*Змінється усе навколо нас,
а ми — хотіли би незмінні бути,
нічого не зрєктись, нічого не забути,
навіки зберегти наш неповторний час.*

ВОРОЖБА З КАРТ

Волосся
спадало на плечі
кошлатим снопом.
Очі зелено
дивились у небо
(півповня була!).
Карти розмірено
сипались з рук,
байдуже складались
зловісним видом
людської недолі.

КРАПКИ КОМИ і ТИМ ПОДІБНЕ

**Звичайними словами скажу
не творитиму
зішитих грубою ниткою
речень
все просте і ясне з'явиться
птахи підстрибували
на вітрову хвилю
куди вітер линув
ширjali широкими крилами
по високому небі
не втомлялися
з вітром летіли
з вітром
а це звичайна річ
для птахів
звичайні слова
звичайні речення
навіщо крапок
і інших знаків**

ТОРОНТО

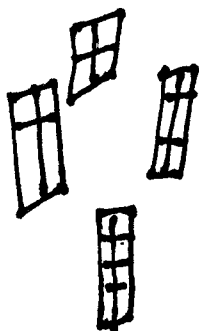

ДІМ НАД КРУЧЕЮ

Дім над кручею дивиться
вікнами на низьку
долину рвучкої ріки
де два мости
зустрічають дві дороги

Дім над кручею
(де дика діброва)
дарований долею
на добро і лихо

До дому над кручею
крута дорога
Тут спокій і неспокій
простягають руки
по щоденну дань

МОДЕРНА БУДІВЛЯ

*В бетонах, заліззю,
по кам'яних сходах,
поміж ескалаторами
і елеваторами,
в сліпучих неонах
блукає мій світ.*

*Крізь задимлені вікна
задимлене небо
для світу мого.*

*Холодно-штучне
повітря просякле
запахом бляхи
снується навколо
світу мого.*

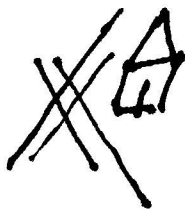
*Мій світ паперовий,
мій світ машиновий,
мій світ у числах,
мій світ, мій світ.*

*Колись був мій світ
у сонці,
у небі,
в деревах і птицях
і в людях...*

ІНШИЙ КВАРТАЛ

Інший квартал в нашому місті:
незнані вулиці, чужі будинки,
дерева незнайомі,
люди не ті, що з ними я спілкую.
Двері не відчиняються гостинно
на тремкий стукіт пальців,
вікна блискучо-гордовиті
не дозволяють глянути до нутра дому.
Даремно йти мені від хати та до хати:
ніхто не знає, що мені потрібне,
за ким шукаю, що я загубила.
Люди живуть собі своїм життям.
Чи можуть жити іншим, а не власним?
Я теж живу своїм життям:
працюю, тішуся, терплю і плачу,
нудьгую. — Забавляюся на власний лад,
якраз тоді, як хтось із тих людей
в далекому, незнаному кварталі
проходить крізь чистилище терпінь.
Сама я несвідома тої правди,
та все ж таки іду — ...
Можє, як Данте, розпізнаю
мій ідеал, коли вже майже буде пізно.

НА ПЕРЕХРЕСТІ СПАДАЙНИ І ДАНДЕС

Якраз на розі
зруйновано старий костьол
де вчора ще органи грали
недавно ще
зітхання молитов
сухі слова з амвони
чіплялися до стін небілених
потокom заспокоєння
спливали на нервозну
розгубленість людей.
Ще щось осталося
з каміння на порожній площі.
Можже воно ще тихо скаже
про жаль і радість
і біль сердець людей отих
котрі костьол свій продали
разом з душею і зітханнями своїми.

ЗЕЛЕНІ СВЯТА

*Спів панахид зв'ялив квітки...
Втомилися покійники
від гамору,
тут місце для спокою вічного.*

*Притиште голос,
нехай дерева і кущі...
разом із вітром...*

*Не кричіть.
Не вічна у вас пам'ять,
не вічна,
бо й ви не вічні.*

*Нехай спокій буде,
втомилися покійники...*

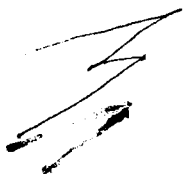

РАНОК У ПІДЗЕМЦІ

Гортати книгу золотобережну
почав молодий хлопець;
лице його прибрало вид побожний
і очі зясніли.

Навкруги люди товпились:
в підземці завжди обмаль місця.
Та він, оцей богобоязний хлопець,
забув про все життєйське діло,
гортав свою злотобережну книгу
немов на острові якомусь...

Промінний спокій розгортавсь
разом з картками книги,
утихомирив мовчазних і балакучих.
Може це ангол був,
що у руках нетлінних
держав хвилину справжнього спокою?

НЕ — ЩЕДРІВКА

(... "навіть чужинці співають нашого Щедрика"...)

Поїхав пан Йван
шукати щедрівок
загублених,
розсипаних
по забутому полі,
розкинутих
між рінням і камінням.

На сивому коні
поїхав пан Йван
на сивому,
ві Львові на торгові
купленому,
в неділю рано
як ясне сонце сходило.

Щедрик, щедрик,
щедріочки, щедрівки...
Ластівочка чейже скаже
де поділися щедрівки,
де розсипані червінці
з калитки пана Йвана,
що то у Львові
та й на торгові
коня свого продав
чи так таки віддав...

СТРІМКА ВУЛИЦЯ

Стрімка, кручена вулиця
спинається повз мого
дому.

Мій дім

не зовсім на горі.

Та й не в долині,
але якраз по-середині
гори стрімкої.

Не сиджу на долині,
ані на гору не зійду.

Застрягла так
і так живу,
вершка не досягнувши.

Так, посередині, отак.

І ніби недалеко,
а не зійду на гору,
щоправда

не спускаюсь вділ.

Стрімка, кручена вулиця
і дім

не зовсім на вершку.

З М І С Т

I. ЯК НАРОДИЛАСЯ ПІСНЯ	5
1. Як народилася пісня	7
2. Вереснева зустріч	8
3. Брунькують дні	9
4. Кризь хмари	10
5. Золотий дощ	11
6. Призначена доля	12
7. Стою я	13
8. Навіщо це Тобі	14
9. Без бажань	15
10. Не мій сентименталізм	16
11. Камінь	17
12. Слова, я і думки	18
13. Передвечірня хмара	19
14. Тиждень у Гантері	20
15. Гірський дощ	21
16. Млин	22
17. Не йди	23
18. Моя пісня	24
II. ДОН КІХОТ	25
19. Пікассів Дон Кіхот	27
20. Чому мовчу	28
21. Свічечка	29
22. Грудень	30
23. На Добрий Вечір	31
24. Прекрасна Жозефіна	32
25. Княгиня Ольга	33
26. Нестор-Літописець	34
27. Олекса Стефанович	35
28. Княжич із Галича	36
29. Замість листа до Ікера	37

30. Про Бабая	38
31. Кармін Олени Теліги	39
32. Провесна	40
33. Кажуть	41
34. Боюся	42
35. Купить коня	43
36. Як зберегти мову	44
37. Откуда есть	45
III. Я і ГОРІХ	46
38. Я і горіх	48
39. Надморський край	49
40. Підтропічна буря	50
41. Поети	51
42. Для внучечки	52
43. Талант	53
44. Прекрасне літо	54
45. Колись	55
46. Безмежжя	56
47. Барвінкова пісня	57
48. Біжи щосили	58
49. Вранішні чари	59
50. Літо	60
51. Маріяшка	61
52. Щось мені приснилось	62
53. Ми	63
IV. ГРЕЦЬКИЙ ЦИКЛ	64
54. Панта реі	66
55. Тінь	67
56. Епідавр	68
57. Перед бурею	69
58. Святиня Афаї	70
59. Микени	71
60. У горах	72

61. У Дельфах	73
62. Атени	74
63. Ловля риб	75
64. Суніон	76
V. ПЛАЩ МИНУЛОГО	77
65. Плащ минулого	79
66. Старі листи	80
67. Проща	81
68. Чотки думок	82
69. Осіння пісня	83
70. Зажди	84
71. Кричу	85
72. Мої очі	86
73. Якби вчорашній день	87
74. Цілунок	88
75. Подзвінне	89
76. Старі альбоми	90
77. Привиділося	91
VI. КВАРТЕТ ДИТИНСТВА	92
78. Народження	94
79. Розвійний вітер	95
80. Квартет дитинства — Дідусь	96
81. — Тато	97
82. — Мама	98
83. — Бабуня	99
84. Країна казки	100
85. Мої брати	101
86. Давній дім	102
87. Лови	103
88. Весна	104
89. Зоряна казка	105
VII. НАДЩЕРБЛЕНІ ЗОРІ	106
90. Надщерблені зорі	108

91. Шкіриться місяць	109
92. Не йду	110
93. Давня альхемя I	111
94. Давня альхемя II	112
95. Легенда	113
96. Стрітення	114
97. Телесик	115
98. Веснянка	116
99. Лоза	117
100. Як прилітають весною	118
101. Не говори	119
102. Ніч у поїзді	120
103. Циганка	121
104. Хай постоїть	122
105. Осінній дощ	123
106. Введення	124
107. Химерний знак	125
108. Минувся рік	126
109. Бридня	127
110. Час	128
111. Ворожба з карт	129
112. Крапки, коми	130
VIII. ТОРОНТО	131
113. Дім над кручею	133
114. Модерна будівля	134
115. Інший квартал	135
116. На перехресті Спадайни	136
117. Зелені Свята	137
118. Ранок у підземці	138
119. Не — щедрівка	139
120. Стрімка вулиця	140

